

Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13.07.1995, sp. zn. 10 To 344/95, ECLI:CZ:KSHK:1995:10.TO.344.1995.1

Číslo: 15/1999

Právní věta: Majetkem obviněného, který by mohl být zajištěn podle § 47 tr. ř., nejsou věci získané trestným činem, např. věci zpronevěřené nebo odcizené. Zajistit nárok poškozeného rozhodnutím podle § 47 tr. ř. lze však na nemovitostech, které obviněný měl získat trestným činem podvodu podle § 250 tr. zák. spáchaným vůči poškozenému a které byly zapsány v katastru nemovitostí jako majetek obviněného.

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 13.07.1995

Spisová značka: 10 To 344/95

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Zajištění nároku poškozeného

Předpisy: 141/1961 Sb. § 47 140/1961 Sb. § 250

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Hradci Králové zrušil ke stížnosti obviněné usnesení krajského státního zástupce v Hradci Králové ze dne 1. 6. 1995 sp. zn. KZv 326/94 a uložil mu, aby ve věci znovu jednal a rozhodl

Z odůvodnění:

Proti obviněnému A. D. je vedeno trestní řízení pro trestný čin podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák., kterého se měl dopustit tím, že dne 26. 10. 1992 uzavřel spolu se svou manželkou R. D. kupní smlouvu s J. P. o prodeji domu a pozemků v J. s tím, že kupní cenu 4 750 000 Kč uhradí prodávajícímu do třiceti dnů od registrace smlouvy, ke které došlo dne 10. 11. 1992 na tehdejším Státním notářství v Náchodě. Před uzavřením kupní smlouvy obviněný A. D. slíbil J. P., že kupní cena bude uhrazena po poskytnutí úvěru od Komerční banky, ačkoliv v době sepsání smlouvy věděl, že žádost o poskytnutí úvěru byla zamítnuta.

Napadeným usnesením rozhodl krajský státní zástupce podle § 47 odst. 4 tr. ř., že se zajišťuje k uspokojení nároků poškozeného J. P. majetek ve vlastnictví obviněného A. D. a to dům v J. a přilehlá zahrada k domu tak, jak jsou vedeny u Katastrálního úřadu v Náchodě. Důvodem vydání uvedeného usnesení bylo zjištění, že obviněný nemá v úmyslu zaplatit poškozenému za zakoupené nemovitosti a poškozený se obává, že by obviněný převedl svá práva na třetí osobu a tím by došlo ke zmaření jeho

nároku na náhradu škody.

Proti tomuto usnesení podal obviněný včas stížnost, ve které namítl, že usnesení má formální i materiální vady. Měl zato, že zajištěné věci musí být přesně popsány a musí být také uložena povinnost obviněnému spočívající v zákazu s nimi nakládat. Z napadeného usnesení není jasné, které parcely ke kterému domu patří, a nejsou ani přesně identifikovány, protože se hovoří o ostatních plochách u uvedeného čísla parcely. Obviněný rovněž poukázal na to, že nemovitosti nejsou pouze v jeho vlastnictví, ale byly zakoupeny do bezpodílového spoluvlastnictví obou manželů. Měl také zato, že nebylo prokázáno, že by nechtěl uhradit kupní cenu a že by mohlo dojít ke zmaření nároků poškozeného.

Z podnětu podané stížnosti přezkoumal krajský soud napadené usnesení i okolnosti, které jeho vydání předcházely, a dospěl k závěru, že stížnost obviněného je důvodná.

K rozhodnutí o stížnosti obviněného proti shora uvedenému usnesení krajského státního zástupce je podle § 146a tr. ř. příslušný soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který napadené rozhodnutí vydal. V daném případě je takovým soudem Krajský soud v Hradci Králové. Při posouzení věcné i místní příslušnosti k rozhodování o podané stížnosti respektoval krajský soud stanovisko trestního kolegia Vrchního soudu v Praze uvedené pod č. 14/1995 Sb. rozh. tr.

Především se krajský soud musel zabývat otázkou, zda vůbec přichází v úvahu zajištění nároku poškozeného na náhradu škody postupem podle § 47 tr. ř. na věci, která měla být obviněným získána trestným činem podvodu. Obecně totiž platí, že takový nárok poškozeného lze zajistit jen na majetku obviněného, přičemž k věcem získaným trestným činem vlastnické právo obviněnému vzniknout nemůže. Věci získané trestným činem, např. věci zpronevěřené a odcizené, je třeba obviněnému odejmout jako věci důležité pro trestní řízení a vrátit je poškozenému, jakmile jich pro tyto účely není třeba (§ 78 až § 81 tr. ř.). V případě získání nemovitosti na základě podvodné kupní smlouvy, kdy byl pachatel zapsán jako nový vlastník do katastru nemovitostí, je však podle názoru krajského soudu postup podle § 47 tr. ř. odůvodněn. Pro úvahu, zda věc, kterou je nemovitost, lze postihnout postupem podle § 47 tr. ř., je rozhodující stav zápisu vlastnického práva v katastru nemovitostí. Je-li jako vlastník nemovitosti veden obviněný, pak je pro rozhodnutí podle § 47 tr. ř. bez významu skutečnost, že kupní smlouva byla uzavřena za okolností, které naplňují skutkovou podstatu trestného činu podvodu podle § 250 tr. zák.

Pokud jde o námitky obviněného, je nutno plně souhlasit s názorem uvedeným ve stížnosti, že zajištěná věc musí být v usnesení popsána a obviněnému zakázáno s věcí nakládat. Tento názor vyplývá ze samotného znění ustanovení § 47 odst. 2 tr. ř. Výrok ani odůvodnění napadeného usnesení zákonné požadavky nesplňuje. Tím, že chybí výrok zakazující obviněnému nakládat se zajištěným majetkem, postrádá napadené usnesení smysl, neboť obviněný by za současné situace mohl dál se svým majetkem disponovat. Popis zajištěného majetku je nejen nepřesný, ale i neúplný a nesrozumitelný. Některé nemovitosti získal obviněný sám uzavřenou kupní smlouvou ze dne 26. 10. 1992, ale další byly získány kupní smlouvou ze dne 25. 10. 1991 uzavřenou mezi prodávajícím a manželkou A. D. a R. D. jako kupujícími. Krajský soud postrádá jakékoliv zdůvodnění, proč je zajišťován také majetek manželky obviněného.

Už výše uvedená vážná procesní pochybení, která činí napadené usnesení nevykonatelným, musela vést krajský soud k tomu, aby podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušil napadené usnesení a vrátil věc krajskému státnímu zástupci, aby v ní znovu jednal a rozhodl.

Při novém posouzení možného zajištění majetku obviněného k uspokojení nároků poškozeného J. P. bude třeba zvážit materiální podmínky tohoto úkonu a také rozsah zajištění, zejména otázku, zda kromě nemovitosti, kterou obviněný od poškozeného koupil a nezaplátil, je třeba zajišťovat i jeho

další majetek, a pokud ano, z jakého důvodu. V každém případě však výroková část rozhodnutí, bude-li znovu vydáno, musí obsahovat přesné a správné označení zajišťovaných věcí a v odůvodnění by mělo být vysvětleno, o co se opírá tvrzení, že jejich vlastníkem je právě obviněný.